

משרד ראש הממשלה

יום שלישי ט"ו בטבת תשע"ב

10 בינואר 2012

הנדון: דין וחשבון בהתאם לסעיף 157 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010) התשס"ט-2009 פרק כ"ו: אזור עדיפות לאומית

בהתאם להוראת סעיף 157 (א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010) התשס"ט-2009 פרק כ"ו: אזור עדיפות לאומית (להלן: החוק) מוגש בזאת דין וחשבון שנתי בנוגע להטבות שניתנו במסגרת החוק והטבות נוספות שניתנו לאזור או ליישובים בעדיפות לאומית.

יצוין כי פרט להטבות הניתנות מתוקף חוק זה, יש הטבות לאזורים או יישובים הניתנים מתוקף חוק עידוד השקעות הון (חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959) או פקודת מס הכנסה. לצורך הנוחות, במכתב מפורטים עיקרי ההחלטות וההטבות לשנת 2011, וכנספח מצורפים החלטות הממשלה והמסמכים המקצועיים המרחיבים את המפורט במכתב.

החלטת ממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009 (מצורפת ההחלטה):

- א. בהתאם לדרישות החוק, החלטת הממשלה הגדירה מפת אזורי עדיפות לאומית הכוללת את היישובים במחוז צפון, בנפת באר-שבע, יישובי עוטף עזה, יישובים מאוימים ביו"ש ויישובים חדשים ב-5 השנים הראשונות להקמתם.
- ב. בחירת היישובים בוצעה בהתאם לשיקולי המצב החברתי-כלכלי והפריפריאליות של נפות משרד הפנים בהם הם נמצאים, ובהתאם למצב הביטחוני. שיקולים אילו מבטאים את הקריטריונים הקבועים בחוק (סעיף 151 (א) (1), (2), (4) ו-(5) בחוק) ומפורטים בהחלטת הממשלה.
- ג. חוק אזורי עדיפות לאומית ובעקבותיו החלטת הממשלה, מאפשרות למשרדי הממשלה הנוגעים בדבר להעניק ליישובים אלה או לתושביהם הטבות בחינוך, שיכון, דיור, תעסוקה, ותשתיות, כמפורט להלן:

1. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים:

- א. במסגרת הטבות ליישובים הנכללים במפת העדיפות הלאומית (החלטה מספר 1060), משרד התחבורה והבטיחות בדרכים משתתף במימון פרויקטים שנועדו לשיפור הבטיחות במערכת הדרכים הבינעירונית והעירונית, לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית ותחבורה בת קיימא, ולקידום התכנון התחבורתי בכלל, והכנת תוכניות אב לתחבורה בפרט.

- ב. המשרד קבע באילו מרכיבים של הפרויקטים הוא משתתף ומה שיעור / גובה השתתפות המקסימאלי שלו.
- ג. על מנת לקבל את ההטבות, הרשות צריכה להגיש בקשה בפורמט קבוע למשרד.
- ד. התקציב שהוקצה לטובת העניין הוא 30 מלש"ח.

2. משרד התרבות והספורט:

- א. **קידום ומינוף תשתיות הספורט בישובי הפריפריה** – מימון השיפוץ והשדרוג של אולמות ספורט ומגרשי כדורגל, הקמת מגרשים משולבים, הצטיידות חדרי כושר וגיבוש תכניות אב לספורט. 75% מהתקציב הכולל לתקנה הוקצה לפריפריה.
- ב. **הגדלת תקציב של סל ספורט לרשויות בפריפריה להרחבת פעילויות ספורט לרווחת התושבים והנאתם** - קידום ועידוד פעילויות ספורט עממי ברשויות לכל הגילאים (פרוייקט 'זוזו' לתלמידים, הפעלת קבוצות ספורט לאזרחים ותיקים והקמת חוגים ומועדוני ספורט); הקמת מועדוני אופניים; פרויקט לנוער בסיכון; אירועי ספורט רב תרבותיים (כדורגל למען השלום' ב - 24 רשויות מקומיות). התקציב השנתי 10.5 מיליון ₪ - 43% מהתקציב הכולל לסל הספורט.
- ג. **חיזוק ועידוד היצירה התרבותית בישובי הפריפריה באמצעות תכנית ייחודית של המשרד** - 'נותנים במה'; עידוד שיתוף פעולה בין גופי תרבות מובילים לבין ישובי הפריפריה המצמיחים גופי תרבות מקומיים ומניבים מופעים משותפים; חיזוק מוסדות תרבות בפריפריה באמצעות תמיכה כספית נוספת לייצובם הכלכלי; מתן 50 מלגות לסטודנטים מהפריפריה הלומדים בבתי"ס לאמנות המוכרים ונתמכים ע"י המשרד; קיום אירועי "לילות לבנים" - אירועי תרבות ואמנות במשך כל הלילה. התקציב הייעודי לתכנית - 21 מיליון ₪.
- ד. **הפצת תרבות ואמנות איכותית בפריפריה באמצעות חברת 'תרבות לישראל'** שהוקמה ע"י המשרד; סבסוד סדרות של מופעי תרבות; פסטיבלי תרבות ייחודים למגזר האתיופי, הערבי והדרוזי; אירועי זמר עברי באתרי מורשת; קונצרטים קלאסיים לקהל הרחב בחינם; הצגות חינם לילדי הפריפריה בחנוכה. התקציב לפעילויות אלה - 15 מיליון ₪.

3. המשרד לפיתוח הנגב והגליל:

- א. המשרד פועל גיאוגרפית על פי חוק הרשות לפיתוח הנגב וחוק הרשות לפיתוח הגליל. אזורים אלו חופפים למפת אזורי עדיפות לאומית. כל תקציב המשרד מופנה לטובת פרויקטים באזורי עדיפות לאומית. התקציב מחולק לטובת פרויקטים ופעילויות בתחום ההתיישבות, לטובת פרויקטים בתחום התעסוקה והתעשייה ולמגוון רחב של תחומים לרבות חינוך, רווחה, בריאות, קהילה, תרבות, מוסדות ציבור ופרויקטים עבור צעירים.
- ב. סה"כ תקציב המשרד בשנת 2011, כולל תקציב תוספתי מאגף תקציבים, הוא 220 מלש"ח.

4. משרד החינוך:

- א. משרד החינוך מעניק מספר הטבות המבוססות על מפת העדיפות הלאומית או על שיקולים גיאוגרפים.
- ב. במסגרת העדיפות הלאומית, המשרד:
  - i. **מסייע לבתי ספר בחטיבה העליונה** (היקף סבסוד של 205 מלש"ח).
  - ii. **מסבסד גני ילדים בגילאים 3-4** (היקף סבסוד של כ-500 מלש"ח).
  - iii. **מעניק תמריצים למורים** (בהיקף של 220 מלש"ח).
  - iv. **משתתף בהסעות תלמידים** (בהיקף של 75 מלש"ח).

5. משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

- א. ההטבות העדיפות הלאומית הניתנות ע"י משרד החקלאות ופיתוח הכפר מסתמכות על שני חוקים: חוק עידוד השקעות הון בחקלאות, וחוק אזורי עדיפות לאומית / החלטת ממשלה 1060.
- ב. **חוק עידוד השקעות הון** – בהתאם לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות התשת"א-1980, ניתנים מענקים בשיעור של 10% עד 20%, באזורי עדיפות לאומית א' ו-ב'. המענקים ניתנים ברובם לענפי יצוא ולתחליפי יבוא מובהקים. היקף התקציב הוא כ-35 מלש"ח. כמו כן, ניתנות הטבות במס הכנסה מופחת לחברה בע"מ וליחידים, כקבוע בחוק.
- ג. **החלטה ממשלה מספר 1060** – הקצאות ותמיכות ע"פ המפורט להלן, יש לשים לב כי, ברוב המקרים (למעט תמיכה בקבוצות מתנדבים) ההעדפה ע"פ החלטת 1060 הינה תוספת ניקוד בשיפוט ההחלטות, כלומר כל ההחלטות מבוססות על קריטריונים מקצועיים חקלאיים, אזורי העדיפות הינם גורם מוסיף בשיפוט ההחלטות.
  - i. **תמיכה בקבוצות מתנדבים הפועלות ביישובים הכפריים** באזור עדיפות לאומית – 5 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2011-13.
  - ii. **הקצאת עובדים זרים בחקלאות** – בתחומי מפת העדיפות הלאומית הוגדרו אזורים בהם ניתנת העדפה מקצועית בהקצאה, כך שהחקלאים באזורים אלה מקבלים תוספת של היתרים ביחס למודל ההקצאה הרגיל, וזאת לאור הימצאותם בפריפריה הרחוקה. התוספת היינה באחוזים מעבר למודל ההקצאה הרגיל
  - iii. **הקצאת מכסות ליצרנים בשוק החלב (בקר, עזים וכבשים)** – ניתנת עדיפות ליצרנים המתגוררים באזורים הכלולים במפת העדיפות הלאומית. ההעדפה היא במתן תוספות חלב גדולות יותר מאלה הניתנות באזורים שאינם בעדיפות. היקף ההטבה משתנה משנה לשנה ומענף לענף.
  - iv. **תמיכה של הרשות לתכנון ופיתוח ההתיישבות והכפר אגף לתכנון כפרי בתוכניות ועוגנים** - פרויקטים באזורי עדיפות לאומית מקבלים ניקוד גבוה

יותר בתהליך השיפוט סך התקציב המחולק בסעיף זה הינו כ- 14 מליון ₪ לשנה.

v. **תמיכה בשיקום תשתיות** ע"פ החלטת הממשלה מבוצעת ע"י הרשות לתכנון ופיתוח ההתיישבות והכפר אגף לתכנון כפרי -- פרויקטים באזורי עדיפות לאומית מקבלים ניקוד גבוה יותר בתהליך השיפוט. סך התקציב המחולק בסעיף זה הינו 100 מליון ₪ לשנה למשך 10 שנים החל משנת 2011.

6. **משרד הבינוי והשיכון:**

א. המשרד פועל לשינוי מפת העדיפות הלאומית שלו ולהתאימה למפה שנקבעה בהחלטה 1060. עד לאישור המפה החדשה, המשרד מעניק הטבות בהתאם לקבוע בהחלטות ממשלה קודמות.

ב. המשרד מעניק את ההטבות הבאות:

- i. **הלוואות מסובסדות לרכישת דירה** בהיקף של 147 מלש"ח.
- ii. **סיוע לבנייה במושבים ובקיבוצים** בהיקף של 9 מלש"ח.
- iii. **מענקים וסבסוד פיתוח** בהיקף של עד 100 אלש"ח לרכישת דירות חדשות בבנייה רוויה ב-28 יישובים.
- iv. **מסבסד עלויות פיתוח** בבנייה חדשה בהיקף של 134 מלש"ח.
- v. **מסייע במיגון מבנים בעוטף עזה** ובאזורים מאוימים.
- vi. **סיוע בבניית מוסדות ציבור** בהיקף של 22 מלש"ח.
- vii. **משתתף בחיזוק מבניים פני רעידות אדמה** – 30 מלש"ח (כולל השתתפות משרד האוצר והמשרד לפיתוח הנגב והגליל).
- viii. **סיוע בפיתוח בשכונות ותיקות** בהיקף של 21.5 מלש"ח.

7. **משרד התמ"ת:**

א. המשרד מעניק הטבות רבות ליישובים בעלי עדיפות לאומית. מקור הסמכות החוקי למתן ההטבות הוא חוק עידוד השקעות הון, חוק המו"פ, וחוק אזור עדיפות לאומית.

ב. בין ההטבות שהמשרד מעניק:

- i. **מענקי וועדות מחקר** – תוספת של 10% למענק באזור עדיפות לאומית.
- ii. **מסלול המענקים בחוק לעידוד השקעות הון** – מענק של 20% להקמה או להרחבה של מפעל באזור פיתוח א' בהתאם לתוספת השנייה לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959;
- iii. **השתתפות בעלות פיתוח קרקע ותשתיות** בשיעור של 40%-85% באזורי תעשייה בפריפריה. עד שנת 2011 ניתן באזור פיתוח א', החל משנת 2012 יינתן באזורי עדיפות לאומית בהתאם להחלטת הממשלה 1060;

iv. **מסלול מענקים** בשיעור של 20% **להקמת מפעלים מחוללי שינוי** באזורי עדיפות לאומית;

v. **מסלולי תעסוקה** –

1. **מסלול תעסוקה כללי** – השתתפות בשכר עובדים חדשים באזור פיתוח א' בשיעור ממוצע של עד 25%. בכוונת המשרד לפעול להתאמת המפה לקבוע בהחלטת הממשלה 1060;

2. **מסלול תעסוקה בשכר גבוה** – השתתפות בשכר עובדים חדשים בשכר גבוה בשיעור של עד 40% באזורי עדיפות לאומית;

vi. **השתתפות בתכניות ייעוץ והדרכות לעסקים קטנים במרכזים לטיפול יזמות**. שיעור ההשתתפות מתחלק לשלוש רמות לפי המדד הפריפריאלי – מרכז (אשכולות 6-10), פריפריה קרובה (אשכולות 3-5) ופריפריה רחוקה (אשכולות 1-3);

vii. **סיוע במימון מעונות יום ומשפחתונים**.

viii. **תוכנית "הטובים לתעשייה"** – מלגות התמחות לסטודנטים במקצועות הטכנולוגיים לקליטה במפעלי תעשייה באזורי העדיפות (לפי החלטה מספר 1060).

8. **משרד התיירות (החלטת הממשלה מצורפת):**

א. על פי חוק עידוד השקעות הון, מעניקה מנהלת השקעות בתיירות (משרד התיירות) מענקי מדינה לבתי מלון הממוקמים באזורי פיתוח א' ו-ב'. המענקים ניתנים בהתאם לתוכנית הקמת בית מלון או הרחבתו. גובה המענק הוא בשיעור של 20% מגובה ההשקעה בבית מלון המאושרת על ידי מנהלת השקעות בתיירות.

ב. בירושלים, במסגרת תכנית "מרום", ניתנת אפשרות לקבלת תוספת של עוד 8% מענק מנהלי, בכפוף למילוי מספר תנאים, כגון עמידה בלוחות זמנים להקמה, וקיבוע זכויות במסגרת תב"ע.

ג. מענקים בשיעור 20% מהיקף ההשקעה המוכרת, ניתנים לסיוע בשיפוץ מלונות, להשבת מבנים מלונאים שנעשה בהם שימוש למטרות אחרות - לתפקודם המקורי וכן הסבת מבנים קיימים לבתי מלון.

ד. בסמכות מנהלת השקעות בתיירות במשרד התיירות, לחלק מענקים בשיעור 10% מהיקף ההשקעה המוכרת לצורך הקמה או הרחבה של אטרקציות תיירותיות בפריפריה.

ה. בהחלטת הממשלה מספר 3674 מיום 25.08.2011 הוארך תוקף הצו לעידוד השקעות הון עד סוף שנת 2012, ונוספו, החל משנת 2012, למפת אזורי העדיפות הרלוונטית לבתי מלון אזוריים כדוגמת אילת, אזור סובב נצרת, ואזור עמק המעינות ובית שאן.

ו. התקציב למתן ההטבות האמורות, לשנת 2011, הוא 209 מליון ₪.

9. סיוע נקודתי:

א. לוד:

- i. במסגרת החלטת ממשלה מספר 2731 מיום 31.10.2010 נקבעה תוכנית לפיתוח והעצמה של לוד. בשל מצבה הייחודי של העיר לוד, החליטה הממשלה להכריז עליה כיישוב בעל עדיפות לאומית, לתקופה של כ- 3 שנים (עד לבחירות המוניציפאליות בנובמבר 2013). כן החליטה הממשלה, להפעיל בתקופה זו תוכנית ממשלתית לחיזוק ולהעצמה של העיר, תוך התמקדות בארבעה נדבכים: (א) חיזוק הביטחון האישי; (ב) פיתוח אורבני והסדרות תכנון ובניה; (ג) העצמת האוכלוסיה האזרחית; (ד) חיזוק הרשות המקומית.
- ii. היקף התוכנית הוא כ- 160 מלש"ח.
- iii. התוכנית נמצאת כעת בשלבי יישום מתקדמים, תוך ליווי וסיוע צמודים של משרד ראש הממשלה.

ב. תוכנית העצמה למועצות מקומיות בפריפריה:

- i. בהחלטת הממשלה מספר 3781 מיום 30.10.2011 הוחלט על גיבוש תכנית ניסויית להעצמה כלכלית וחברתית ב-3 מועצות מקומיות בפריפריה: קצרין, חצור הגלילית וירוחם. במסגרת זו בכל אחת מהרשויות תגובש תוכנית רב תחומית – שיפור התשתית הארגונית, שיפור הניהול התקציבי, וכלים ודרכים להגדלת הפעילות הכלכלית וההכנסות העצמיות של הרשות.

ג. עוטף עזה:

- i. בהחלטת הממשלה מספר 2664 מיום 2.1.2011 נקבעה תכנית ממשלתית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף עזה.
- ii. בשנים האחרונות, אישרה הממשלה תוכניות סיוע שנתיות לתושבים ולרשויות המקומיות ביישובי עוטף עזה. תוכניות אלו נועדו לשפר את כושר העמידה של התושבים מול האיום הביטחוני המתמיד באזור. התוכנית האחרונה אושרה בתחילת שנת 2011 וכוללת מענים והטבות בתחומי מס, ארנונה, תעשייה ותעסוקה, חיזוק הרשויות המקומיות, מענים פסיכו-סוציאליים לנפגעי חרדה ודחק, תגבור שירותי רפואה, השקעה בתשתיות ביוב ופעילות מתוגברת בתחום הרווחה.
- iii. היקף התוכנית לשנת 2011 עמד על כ- 180 מלש"ח.
- iv. ב- 1 בינואר 2012 אישרה הממשלה את החלטה מס' 4059 בעניין "תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנת 2012", בהיקף של כ- 224 מליון ₪.

ד. סיוע למרכזיים קהילתיים הפועלים באזורים סמוכי גבול:

- i. מטרת החלטת הממשלה מספר 3381 מיום 26.6.2011 לסייע בהפעלתם של מרכזים קהילתיים באזורים סמוכי גבול וביישובים מאוימים, אשר נקלעו לחדלות פירעון, כפי שארע למשל במקרה של המתנ"ס בקרית שמונה.
- ii. הממשלה החליטה להקצות סכום של 6 מלש"ח לטובת גיבוש והפעלה של מבחני תמיכה שיאפשרו מתן סיוע ממשלתי לצורך גיבוש הסדר נושים שיאפשר הפעלת מרכזים קהילתיים אלו.
- iii. מבחני התמיכה, בהתאם להחלטה, גובשו ופורסמו. הוגשה בקשת תמיכה אחת, על ידי המפרק של המתנ"ס, הספרייה והיכל התרבות בקרית שמונה. בימים אלו משלים המפרק את המצאת המסמכים הנדרשים לצורך עמידה בתנאים לקבלת הסיוע הכספי מהמדינה, אולם יש לציין כי המפרק, באישור בית המשפט המוסמך, פתח מחדש את המתנ"ס, הספרייה והיכל התרבות מייד לאחר החלטת הממשלה.

ה. תוכנית חומש ליישובי המיעוטים:

- i. במסגרת החלטת ממשלה מספר 1539 מיום 21.3.2010 נקבעה תוכנית חומש לפיתוח כלכלי לכ- 13 יישובים במגזר המיעוטים. ההחלטה התקבלה בעקבות רצון הממשלה לצמצם פערים בין מגזר המיעוטים למגזר היהודי בתחום הכלכלי, להביא לשוויון הזדמנויות ולפתח מנועים לצמיחה כלכלית.
- ii. התוכנית, לשנים 2010-2014, מתמקדת בארבעה תחומים עיקריים: א. פיתוח כלכלי תעסוקתי. ב. דיור ונדל"ן. ג. נגישות תחבורתית. ד. ביטחון אישי ואכיפה.
- iii. בתחום השיכון ניתן סבסוד עלויות פיתוח לבנייה רוויה בגובה 40,000 ₪ ליחידת דיור בקרקע מדינה ו- 25,000 ₪ בקרקע פרטית.
- iv. היקף התוכנית הוא כ- 780 מלש"ח כאשר כ- 400 מלש"ח מתוכם תוספתי.
- v. התוכנית נמצאת כעת בשלבי יישום מתקדמים, תוך ליווי וסיוע צמודים של הרשות לפיתוח כלכלי למגזרי המיעוטים במשרד ראש הממשלה.

ו. קידום הצמיחה והפיתוח הכלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב:

- i. ביום 11.9.11 בהחלטת ממשלה מס' 3708 אישרה הממשלה את התוכנית לקידום הצמיחה והפיתוח הכלכליים של האוכלוסייה הבדואית בנגב בהיקף של כ- 1.2 מיליארד ₪.
- ii. על פי ההחלטה, מכלול הנסיבות המייחדות את יישובי הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב הביא ליצירת פערים משמעותיים בין יישובים אלו ותושביהם לבין יתר היישובים והתושבים במדינת ישראל. על מנת לחזק את חוסנם של

היישובים הבדואים ולצמצם את הפערים הקיימים, תוך מתן האפשרות לאוכלוסייה הבדואית בנגב לשמור על מאפייניה הייחודיים, הכירה הממשלה בהחלטה ביישובי הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב כיישובים בעלי עדיפות לאומית.

iii. מטרת התוכנית :

1. לקדם את המצב הכלכלי של האוכלוסייה הבדואית בנגב.
2. לחזק את הרשויות המקומיות הבדואיות, לשפר את מצבן הכלכלי ואת תנאי החיים בהן.
3. לחזק את חיי החברה, את הקהילתיות ואת המנהיגות ביישובי הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב.

ז. **תוכנית רב שנתית להעצמת היישובים הבדואים בצפון (רצ"ב החלטת הממשלה) :**

i. התוכנית התקבלה בהחלטת ממשלה מספר 3211 מיום 15.5.2011 בהיקף של 348 מלש"ח שמחולקים כדלקמן :

1. תקציב תוספתי : 175 מלש"ח.
  2. תקציב משרדי : 173 מלש"ח.
  3. בנוסף במסגרת התוכנית יבנו 60 כיתות וגני ילדים לפחות.
- ii. התוכנית מטפלת בעיקר בתחומי התשתיות, התעסוקה, החינוך והדיור :
1. תשתיות : הקמת ושיקום תשתיות הביוב ביישובים כולל מתן פתרונות קצה שיאפשרו ליישובים להתרחב.
  2. תעסוקה : הקמת חממת עסקים לטיפול היזמות הפרטית, הכשרה מקצועיים, והקמת מרכזי הכוון תעסוקתי.
  3. חינוך : השקעה גדולה בתחומי החינוך הפורמאלי והלא פורמאלי כולל הקמת יחידות נוער ביישובים וקידום תוכיות להנגשת ההשכלה הגבוהה.
  4. דיור : הגדלת הסובסידיה לבנייה חדשה לחיילים משוחררים והקצאת משאבים חדשים להשלמת תכנון מפורט ביישובים שבתוכנית.

ח. **תוכנית רב שנתית להעצמת היישובים הדרוזים והצ'רקסים (רצ"ב החלטת הממשלה) :**

- i. בהחלטת הממשלה מספר מספר 2861 מתאריך 13.2.2011 נקבעו הטבות ליישובי הדרוזים והצ'רקסים בשנים 2011-14 בנוגע להעצמת האוכלוסייה, פיתוח היישובים, ופיתוח תשתיות ותכנון עירוני.
- ii. סה"כ התקציב הוא 681 מלש"ח מתוכם 336 מלש"ח הוא תקציב תוספתי מעבר לתקציב המשרדים לנושא.

1. בתחום החינוך: התוכנית כוללת פעילות לקידום החינוך הפורמאלי והלא פורמאלי, הנגשת ההשכלה הגבוהה, וסגירת פערים בתשתיות חינוך והקמת מרכזי נעורים.
2. בתחום הרווחה: התוכנית כוללת הקמת מוסדות רווחה ופעולות שיקום שכונות חברתי, אשר ירחיבו את סל השירותים החברתיים שמקבלים התושבים ביישובים שבתוכנית.
3. בתחום התעסוקה: התוכנית כוללת עידוד הקמת עסקים קטנים ובינוניים, הקמת מרכזי הכוון תעסוקתי לסיוע בהכשרה ובהכוונה לעבודה, העצמת נשים בעבודה ופיתוח מקורות תעסוקה.
4. בתחום התעשייה וחיזוק הרשויות המקומיות: התוכנית כוללת פיתוח של אזורי תעשייה, הקמת מבני ציבור, וחיזוק תעשיית התיירות.
5. בתחום התכנון והדיור: התוכנית כוללת הכנת תוכניות מתאר יישוביות, ותוכניות מפורטות בקרקע פרטית. כמו-כן, כוללת התוכנית סיוע במימון פיתוח תשתיות בשכונות חדשות וחיזוק שכונות ותיקות.
6. בתחום התחבורה: כוללת התוכנית סיוע בשיפור תשתיות תחבורה העירוניות.
7. בתחום הדת: התוכנית כוללת שיקום מבני דת, בתי קברות ובתי לוויית.

10. שנת לימודים חינוך (החלטות הממשלה מצורפות):

- א. במסגרת החלטת ממשלה מספר 747 מיום 13.9.9 הוחלט להעניק לכל בוגר שירות לאומי, צבאי או אזרחי מענק בגובה שנת לימודים אקדמאית בשווי של כ- 9,500 ₪.
- ב. במסגרת החלטת ממשלה מספר 3064 מיום 30.3.2011, נקבעו האזורים בהם תינתן הטבה זו והם אזורי הנגב והגליל כהגדרתם בחוק הנגב והגליל ובישובי יהודה ושומרון הנמצאים ברמת איוס בטחוני 2-4. לאחר מכן במסגרת החלטת ממשלה מספר 3240 מיום 29.5.11 הוספה גם ירושלים להטבה זו.
- ג. עלות הטבה זו נאמדת בכ-100 מיליון ₪ לשנה בהבשלה מלאה.

11. הטבות מס:

א. הטבות לתושבי יישובים מסוימים:

- i. **בהתאם לפקודת מס הכנסה (סעיף 11)** ניתנות הקלות במס הכנסה לתושבים ביישובים שונים. שיעורי ההקלות משתנים בין היישובים כלהלן:
  1. זיכוי ממס לתושבי יישובי גבול הצפון בשיעור של 13% מההכנסה החייבת מיגיעה אישית עד סכום של 227,640 ₪.

2. זיכוי ממס לתושבי קריית שמונה בשיעור של 25% מההכנסה החייבת מיגיעה אישית עד סכום של 227,640 ₪.

3. זיכוי ממס לתושבי היישובים המפורטים בסעיף 11(ב)(3) לפקודה בשיעורים של 13%, 16%, 20% ו- 25% מההכנסה החייבת מיגיעה אישית עד סכום של 151,680 ₪.

4. הוראת שעה בהתאם לחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי המאפשרת מתן זיכוי ממס לתושבי יישובי קו עימות וליישובים נוספים שנקבעו בחוק האמור, בשיעור של 20% מההכנסה החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 227,640 ₪.

ii. ראוי לציין כי ניתנה החלטת בית המשפט העליון בשבתו כבג"צ מיום 4.1.2006 בעניין מספר עתירות שהוגשו בנושא הטבות מס ליישובים, אשר מופנות לתיקון פקודת מס הכנסה, בשל הכללת יישובים הזכאים להטבות מס ללא כל אמות מידה ברורות ושוויוניות.

iii. היקף ההטבות עומד על כ-750 מלש"ח בשנה.

iv. מעבר לכך, במסגרת חוק אזור סחר חופשי באילת ניתן זיכוי ממס הכנסה ליחיד תושב אילת בשיעור של 10% מהכנסתו החייבת עד לסכום של 227,640 ₪, שנצמחה או הופקה באזור אילת או חבל אילות. עלות הטבה זו נאמדת בכ- 90 מלש"ח.

ב. **חוק עידוד השקעות הון¹** – תמריצים לתעשייה:

i. החוק מעניק הטבות מס בשיעור מס החברות החל על מפעל תעשייתי שהוא מפעל מועדף ובשיעור המס על דיבידנד המחולק מרווחי מפעל מועדף, כדלהלן:

<u>שנה</u>	<u>אזור פיתוח א'</u>	<u>אזור אחר</u>
2011-2012	10%	15%
2013-2014	7%	12.5%
2015 ואילך	6%	12%
מס דיבידנד (ליחיד)	15%	15%

ii. בנוסף, מסלול המס כולל הטבה של פחת מואץ על מבנים ומכונות המשמשים את המפעל.

ג. **חוק עידוד השקעות הון – תמריצים לתיירות:**

החוק מעניק הטבות בשיעור מס החברות החל על בית המלון שהוא מפעל מוטב ובשיעור המס על דיבידנד המחולק מרווחי מפעל מוטב, כדלהלן:

¹ הטבות המס המפורטות במסמך זה הן לגבי תיקון 68 בחוק ואילך (כלומר משנת 2011 למפעל מועדף).

אזור בארץ	בית מלון שהוא מפעל מוטב	בית מלון שהוא מפעל מוטב של חברת "משקיעי חוץ"
אזור פיתוח א'	10 שנים: פטור ממס ⁽¹⁾ /מסלול אירלנד: 11.5%	10 שנים: פטור ⁽¹⁾
אזור פיתוח ב'	6 שנים: פטור ⁽¹⁾ 1 שנה: 25%	6 שנים: פטור ⁽¹⁾ 4 שנים: 10% - 20% ⁽²⁾
אזור אחר	2 שנים: פטור ⁽¹⁾ 5 שנים: 25%	2 שנים: פטור ⁽¹⁾ 8 שנים: 10% - 20% ⁽²⁾
מס על דיבידנד	15%	15%

(1) הפטור מותנה עד למשיכת דיבידנד.

(2) מס החברות בחברת משקיעי חוץ נגזר מגובה שיעור השקעות החוץ של תושבי חוץ בחברה.

לוטה :

1. החלטת ממשלה מספר 747 מיום 13.9.2009 "עידוד חיילים משוחררים לרכישת השכלה גבוהה באזורי סיוע"
2. החלטת ממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009 "הגדרת ישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית"
3. החלטת ממשלה מספר 2664 מיום 02.01.2010 "תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף רצועת עזה לשנת 2011"
4. החלטת ממשלה מספר 2861 מיום 13.02.2011 "תכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמה ביישובים הדרוזים והצ'רקסים לשנת 2011-2014"
5. החלטת ממשלה מספר 2989 מיום 15.03.2011 "תמיכה בקבוצות מתנדבים הפועלים ביישובים כפריים המקיימים פעילות חקלאית משמעותית, באזורי עדיפות לאומית"
6. החלטת ממשלה מספר 3064 מיום 31.03.2011 "קביעת אזורי סיוע לצורך מימוש הוראות סעיף 7א(ב)(2) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד 1994"
7. החלטת ממשלה מספר 3211 מיום 15.05.2011 "תכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת היישובים הבדואים בצפון לשנים 2011-2015"
8. החלטת ממשלה מספר 3240 מיום 29.05.2011 "עידוד לימודי השכלה גבוהה בירושלים לחיילים משוחררים"

9. החלטת ממשלה מספר 3282 מיום 05.06.2011 "תכנית למתן מענקים וסבסוד פיתוח לזכאים לרכישת דירות חדשות בבנייה רוויה ובבנייה עצמית רוויה"
10. החלטת ממשלה מספר 3381 מיום 26.06.2011 "מתן תמיכה למרכזים קהילתיים הפועלים באזורי סמוכי גבול וביישובים מאוימים, אשר נקלעו לחדלות פירעון, לשנת 2011"
11. החלטת ממשלה מספר 3382 מיום 26.06.2011 "תכנית למתן מענקים וסבסוד פיתוח לזכאים לרכישת דירות חדשות בבנייה רוויה ובבנייה עצמית רוויה – קביעת אזור עדיפות לאומית"
12. החלטת ממשלה מספר 3674 מיום 25.08.2011 "תיקון הצו לעידוד השקעות הון (קביעת תחומי אזורים מיוחדים לעניין מפעלי תיירות), התשס"ז-2007, והארכתו עד ליום 31.12.2012"
13. החלטת ממשלה מספר 3689 מיום 28.08.2011 "המשך מתן סיוע עבור החזקת ילדים במעונות יום ומשפחתונים לתושבי אזור קו העימות בצפון"
14. החלטת ממשלה מספר 3691 מיום 28.08.2011 "תכנית לחיזוק החוסן האזרחי לשדרות ולישובי עוטף רצועת עזה – תיקון החלטת ממשלה"
15. החלטת ממשלה מספר 3781 מיום 30.01.2011 "תכנית ניסויית (פיילוט) להעצמת מועצות מקומיות בפריפריה"
16. החלטת ממשלה מספר 3707 מיום 11.09.2011 "דו"ח הצוות הבינמשרדי ליישום המלצות הוועדה להסדרת התיישבות הבדואים בנגב – המשך דיון והעברת שטח פעולה ממשרד למשרד"
17. החלטה מספר נג/29 של ועדת השרים לפיתוח הנגב והגליל מיום 28.11.2011 "תכנית לעידוד השמת בוגרי תארים במקצועות הנמצאים במחסור בתעשייה באזורי עדיפות לאומית"
18. החלטה מספר נג/33 של ועדת השרים לפיתוח הנגב והגליל מיום 28.11.2011 " תמיכה בקבוצות מתנדבים הפועלים ביישובים כפריים המקיימים פעילות חקלאית משמעותית, באזורי עדיפות לאומית – תיקון החלטה"